

282523

Anoniem Brussel ca. 1470-1480

Passieretabel, ca. 1470-1480

Brussels, Koninklijke Musea voor Kunst en [...]

Verder zoeken in RKDimages

- [Naam kunstenaar Anoniem](#)
- [Afgekorte literatuur De Borchgrave d'Altena 1948](#)
- [Afgekorte literatuur Jacobs 1998](#)
- [Afgekorte literatuur D'Hainaut-Zveny 2005](#)
- [Collectieplaats Turijn](#)
- [Collectieplaats Brussel](#)
- [Collectie Museo Civico d'Arte Antica e Palazzo Madama](#)
- [Collectie Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis](#)
- [Onderwerpstrefwoorden nieuwe testament & apocriefen](#)
- [Iconclass code 73C7262](#)
- [Iconclass code 73C523](#)
- [Iconclass code 73D6\(+5\)](#)
- [Iconclass code 73D721](#)
- [Iconclass code 73E22](#)

Object gegevens

Objectcategorie

[retabel](#)

Fysiek verband

Verwijzing bij 'samengestelde kunstwerken': werken die een geheel vormen of vormden, zoals altaarstukken, decoratieve stukken uit een betimmering of werken die bedoeld waren om samen te worden getoond, zoals pendants en reeksen.

middendeel van een retabel

Dragers/materiaal

[eikenhout](#), [gesneden \(beeldhouwtechniek\)](#), [gepolychromeerd](#), [verguld](#)

The polychromy is applied on plaster of variable thickness of chalk and animal glue. The gilding is done on an orange bolus with water containing binder or on an ochre yellow ground with oil containing binder. For the incarnadine, applied on a smooth surface, a pale pink is used for women, men' are more emphasized (KIK 1970); the wings of the retablo are lost (D'Hainaut-Zveny 2005)

Vorm/maten

overige 260.5 x 252.5 x 30 cm

KIK-IRPA

Signatuur/opschrift

Informatie over de signatuur, datering, opschrift of merk op de voor- of achterzijde van het kunstwerk

- merkteken : *compass*
on the case (D'Hainaut-Zveny 2005)
- merkteken : *planer*
on the case (D'Hainaut-Zveny 2005)
- merkteken : *rosette*
on the underside of a relief of the Crucifixion (D'Hainaut-Zveny 2005)
- inscriptie : *droit et avant*
repeated six times in the frieze of the case (D'Hainaut-Zveny 2005)
- heraldisch wapen
on the frieze of the case (D'Hainaut-Zveny 2005)

Huidige toeschrijving

Anoniem (Brussel) ca. 1470-1480
D'Hainaut-Zveny 2005

Datering

Exacte of globale datering van het kunstwerk; de zoekmarges van het werk in deze database staan tussen haakjes.

ca. 1470-1480 (1470 - 1480)
D'Hainaut-Zveny 2005

Onderwerp

Titel

Titel of de benaming van het kunstwerk. Deze kan verschillen van de titel die in (recente) publicaties wordt gegeven.

Passieretabel

Andere (oude) titel

Andere titels of benamingen die het kunstwerk heeft gehad, of waaronder het ook bekend is. Soms betreft het ook oude (verworpen) identificaties van het onderwerp of van de voorgestelde.

Retabel van Claudio Villa en Gentina Solaro

Engelse titel

Passion altarpiece of Claudio Villa and Gentina Solaro

Onderwerpstrefwoorden

nieuwe testament & apocriefen

Iconclass-code

Iconclass-codes en tekstcorrelaten bevatten specifieke scènes en namen. Een Iconclass-code of -notatie is een code uit het veeltalige Iconclass systeem voor onderwerpsontsluiting. Voor meer informatie, zie www.iconclass.nl.

73C7262

meal at the house of Simon the Pharisee (Luke 7:36-50)

73C523

the raising of Lazarus ('Lazarus, come out')

73D6(+5)

the crucifixion of Christ: Christ's death on the cross; Golgotha (Matthew 27:45-58; Mark 15:33-45; Luke 23:44-52; John 19:25-38) (+ donor(s), supplicant(s), whether or not with patron saint(s))

73D721

lamentation over the dead Christ by his relatives and friends (Christ usually without crown of thorns)

73E22

the holy women (the three Marias) on their way to or at the tomb, to anoint Christ's body

Though the iconography is incomplete due to the loss of the wings, there has been of speculation on the subject of the retable. Ordered for the family Villa family Chapel of Magdalene in the Church of the Dominicans in Chieri by Claudio Villa and his wife Gentina, the work does not only depict the sculpted portraits of the donors and their patron saints Peter and Magdalene, but also the family coats of arms and device 'droit et avant'. Although the retable has been described as a Passion retable in virtue of its central Crucifixion, the two scenes at the left - Christ in the house of Simon and the Raising of Lazarus - are not part of the Passion proper, but of Christ's public life. Moreover they also form key moments in the life of Magdalene. The Magdalene figure is also prominent in the Crucifixion, Lamentation and Sepulcher scenes. Insofar as the program is devoted to the Magdalene and her role in Christ's Ministry and Passion, it must have been designed specifically to suit the patron's desire to honor Gentina's patron saint, and to decorate a chapel dedicated to this saint. The dedication of the chapel does not fully account for the iconographical choices here, because one might expect that a Magdalene altar would be decorated with a cycle of the life of the Magdalene herself, rather than one of her role in the life and Passion of Christ. The Christological element of the program - especially its portrayal of Christ's forgiveness toward the Magdalene and the Raising of Lazarus - establishes a theme of penitence and forgiveness, reflecting the patrons' deep desire for personal forgiveness. This interpretation commands assent because this chapel served as a family burial chapel with the result that the Villa altarpiece (like the Ternant Passion Altarpiece) can be seen as expressing the patron's desire for salvation within a memorial context. Indeed, lest Claudio not receive sufficient intercessory actions, his patron saint, Peter, appears not only by Claudio's side, but also amidst the tracery over the crucified Christ (Rousseau 1981; Borchgrave d'Altena 1943; Derveaux-van Ussel 1977; Mensel 1992; Jacobs 1998)

Artistiek verband

Artistiek verband met ander werk

Zoals een voorbereidende tekening, vergelijkbare compositie, andere versie, herhaling of kopie van het hier beschreven kunstwerk.

verwant aan
Aert de Maelder, H. Leonardusretabel
D'Hainait-Zveny 2005

OVERZICHT
samengesteld
kunstwerk

OVERZICHT samengesteld kunstwerk

verwant aan
Meester van Ambierle, Passieretabel
D'Hainait-Zveny 2005

Herkomst

Collectie(s)

- Museo Civico d'Arte Antica e Palazzo Madama, Turijn
originally purchased from the chapel Sainte-Madeleine in the church of the Dominicans in Chieri; reported around 1745 in Villastellone (D'Hainaut-Zveny 2005)
1878 -
- Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, Brussels , inv./cat.nr 3006
1891 -

Tentoonstellingen en literatuur

Literatuur

- De Borchgrave d'Altena 1948, p. 13
- Jacobs 1998, p. 188-190
- D'Hainaut-Zveny 2005, p. 167-169
- A.C.T. Bosio, *Memorie storico-religiose e di belle arti del duomo e delle altre chiesi di Chieri*, Turin 1878, p. 105-111
- H. Rousseau, 'Notes pour servir à l'histoire de la sculpture en Belgique: les retables', *Bulletin des Commission Royales d'Art et d'Archéologie* 30 (1891), p. 29-65
- 'Kroniek 1969', *Bulletin Institut Royal du Patrimoine Artistique* 12 (1970), p. 290-291
- G. Derveaux-Van Ussel, *Retables en bois. Guide du Musée*, Brussels 1977, p. 9-10
- K. Mensel di Martino, *The late gothic carved altarpiece from Brussels: a catalogue, with an historical and interpretive introduction*, Ann Arbor 1992 (unpublished dissertation), p. 99-109
- B. Fossion, 'Retable de Claudio Villa et Gentina Solaro', in: C. Périer-D'leteren and N. Gesché-Koning (eds.), *Guide bruxellois des retables des Pays-Bas méridionaux (XVe-XVIe siècles)*, Bruxelles et environ, Brussels 2000, p. 48-53
- J. Sanyova, 'Polychromie des retables brabançons. Pigments et colorants analysés à l'Institut royal du Patrimoine artistique', in: S. Guillot de Suduirait (ed.), *Retables brabançons des XVe et XVIe siècles, Actes du colloque organisé par le musée du Louvre les 18 et 19 mai 2001*, Paris 2002, p. 83, 84, 88-95, 99-101

archieffreferentie

RKD, The Hague, Archive De Smedt (0715), inv. nos. 76, 4132, 4315
RKD, The Hague, Archive Leeuwenberg (0880), inv. nos. 80, 81

Beelddocumentatie

Beelddocumentatie

Standplaats afbeelding

Locatie van de afbeelding in de beelddocumentatie.

- [BD/Digital Collection \(afb.nr. 1001255268\)](#)
- [BD/Illuminare \(afb.nr. 1001455350\)](#)
- [ARC/Archief Leeuwenberg, Jaap \(afb.nr. 0001418563\)](#)
- [ARC/Archief Leeuwenberg, Jaap \(afb.nr. 0001418559\)](#)

Project

[Digitaal Corpus Vlaamse Retabels](#)

Externe links

[KIK-IRPA](#)

Permalink

<https://rkd.nl/explore/images/282523>

Ingevoerd op: 2017-01-24; Laatste wijziging: 2018-07-04

RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis

Prins Willem-Alexanderhof 5

(KB-complex)

2595 BE Den Haag

Nederland

Openingstijden

Maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur

Contact

T: 070 3339777

E: info@rkd.nl

Meer

[Privacybeleid](#)

[Disclaimer](#)

[Algemene voorwaarden](#)

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [Linkedin](#)
- [Instagram](#)